

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΤΑΡΑΧΩΝ

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

- Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: **ΚΟΥΚΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ**

Διπλ. Μηχανολόγος Μηχανικός ΕΜΠ

Safety Engineering, Reliability & Risk Management MSc

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΪΟΣ 2014

1. ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της παρούσας έκθεσης είναι η συνοπτική αποτύπωση των βέλτιστων μεθόδων προστασίας για την πρόληψη ζημιών από πολιτικές ταραχές. Οι μέθοδοι αυτές αφορούν εγκαταστάσεις – υποδομές, αλλά και οργανωτικά μέτρα, σε κτίρια διαφόρων χρήσεων που συναθροίζεται και κοινό, τα οποία βρίσκονται σε περιοχές των κέντρων των Ελληνικών πόλεων, όπου εκδηλώνονται πολιτικές ταραχές, ή λόγω της φύσης τους (π.χ. πρεσβείες, τράπεζες κ.ά.) είναι πιθανό να γίνονται στόχοι κατά την πρόκληση επεισοδίων.

2. ΠΡΟΣΦΑΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το πρόσφατο ιστορικό πολιτικών ταραχών στη χώρα μας αφορά στα γεγονότα του θανάτου του νεαρού Αλ. Γρηγορόπουλου τον Δεκέμβριο 2008, της ψήφισης του Μνημονίου τον Φεβρουάριο του 2012 και στην υπόθεση της πυρκαγιάς στην τράπεζα Marfin της οδού Σταδίου τον Μάιο του 2010.

Επεισόδια Δεκεμβρίου 2008

Το βράδυ της 6ης Δεκεμβρίου του 2008, περί την 9 μ.μ., στη συμβολή των οδών Τζαβέλλα και Μεσολογγίου, ο νεαρός Αλέξανδρος Γρηγορόπουλος έπεσε νεκρός μετά από πυροβολισμό ειδικού φρουρού της Ελληνικής Αστυνομίας. Η πληροφορία της δολοφονίας του μαθητή διαδόθηκε άμεσα σε ολόκληρη την Ελλάδα από το Διαδίκτυο και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, κάτι που είχε ως αποτέλεσμα άτομα από διάφορους πολιτικούς χώρους να εκδηλώσουν την οργή τους στα μεγάλα αστικά κέντρα ταυτόχρονα, προκαλώντας φθορές και εμπρησμούς. Οι εκδηλώσεις βίας μετατοπίστηκαν από το Πολυτεχνείο στο Νοσοκομείο Ευαγγελισμός, όπου διακομίσθηκε ο άτυχος νεαρός και όπου απλώς διαπιστώθηκε ο θάνατός του. Την επομένη ημέρα από το περιστατικό, διοργανώθηκαν πορείες πολιτών, οι οποίοι επιθυμούσαν να εκδηλώσουν τη δυσαρέσκειά τους. Οι πορείες έλαβαν χώρα, παράλληλα με τις επιθέσεις διαφόρων ομάδων, οι οποίες συνέχισαν τις εκδηλώσεις βίας με αυξανόμενη ένταση. Στο κέντρο της Αθήνας σημειώθηκαν καταστροφές σε πολυκαταστήματα, αυτοκίνητα και τράπεζες. Επίσης πραγματοποιήθηκαν καταλήψεις σε πολλά γυμνάσια και λύκεια της Θεσσαλονίκης και της Αθήνας. Πορείες μαθητών πραγματοποιήθηκαν σε όλες τις μικρές και μεγάλες πόλεις της χώρας, σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Τρίπολη, Κέρκυρα, Τρίκαλα και Ηράκλειο. Επιθέσεις με πέτρες, ξύλα, φρούτα και βόμβες μολότοφ δέχθηκαν σχεδόν όλα τα τοπικά αστυνομικά τμήματα της χώρας. Ταυτόχρονα, τμήματα στα περισσότερα πανεπιστήμια και ΤΕΙ της χώρας άρχισαν να κλείνουν από τους φοιτητές τους με αποφάσεις κατάληψης. Εκατοντάδες καταστήματα και τράπεζες στο κέντρο της Αθήνας καταστράφηκαν ή υπέστησαν ζημιές κατά τις ταραχές. Λόγω των επεισοδίων στην Ελλάδα η Βρετανία και η Αυστραλία είχαν προειδοποιήσει

τους πολίτες τους να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί σε περίπτωση που επιθυμούσαν να επισκεφτούν την Αθήνα. Μετά το μεσημέρι της Δευτέρας, 8ης Δεκεμβρίου, ο πρωθυπουργός σε δηλώσεις του ανακοίνωσε κρατική οικονομική βοήθεια σε όσους καταστηματαρχες είχαν πέσει θύματα των ταραχών. Το ίδιο βράδυ διοργανώθηκε συγκέντρωση και πορεία διαμαρτυρίας από κόμματα της αντιπολίτευσης, αριστερές οργανώσεις και φοιτητικούς συλλόγους, στα Προπύλαια και την Ομόνοια. Η αστυνομία διατηρούσε ισχυρές δυνάμεις γύρω από τη Βουλή των Ελλήνων και το Μέγαρο Μαξίμου. Η πορεία δεν πέρασε μπροστά από τη Βουλή, και μέσω του κάτω μέρους της πλατείας Συντάγματος ακολούθησε τη Φιλελλήνων και ολοκληρώθηκε μπροστά στον Εθνικό Κήπο. Παράλληλα με αυτήν, κινήθηκαν ομάδες που προξένησαν καταστροφές σε καταστήματα, τράπεζες, ξενοδοχεία, καθώς και στο υπουργείο Οικονομικών και το υπουργείο Εξωτερικών. Αργότερα οι καταστροφές επεκτάθηκαν κατά μήκος της λεωφόρου Συγγρού. Συγκρούσεις εκδηλώθηκαν επίσης στην Πανεπιστημιούπολη στην περιοχή του Ζωγράφου, γύρω από τα Εξάρχεια καθώς και στον Πειραιά. Τις ίδιες ώρες διοργανώθηκαν παρόμοιες εκδηλώσεις και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας, όπως στη Θεσσαλονίκη, τη Λάρισα, την Πάτρα, την Κρήτη και άλλες περιοχές της ελληνικής περιφέρειας, που σε αρκετές περιπτώσεις συνοδεύτηκαν από επεισόδια. Το βράδυ πυρπολήθηκε το Αστυνομικό Τμήμα Συκεών, ενώ τραυματίστηκε βαριά αστυνομικός φρουρός. Επίσης υπέβαλε την παραίτησή του ο πρόεδρος του Πανεπιστημίου των Αθηνών, Χρήστος Κίττας, σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την πυρπόληση κτηρίων του πανεπιστημίου Αθηνών. Από τη φωτιά απειλήθηκε το κτήριο «Κωστής Παλαμάς», που βρίσκεται στην συμβολή των οδών Ακαδημίας και Σίνα και που φιλοξενούσε το εντευκτήριο των καθηγητών καθώς και σπάνιο αρχαιακό υλικό, και το κτήριο της Βιβλιοθήκης Ευρωπαϊκού Δικαίου της Νομικής Σχολής που βρισκόταν απέναντι και το οποίο καταστράφηκε ολοσχερώς. Στη Θεσσαλονίκη πυρπολήθηκαν καταστήματα και τράπεζες, και υπήρξαν καταστροφές σε δεκάδες καταστήματα με κλοπή των εμπορευμάτων. Μικρότερες ζημιές σημειώθηκαν επίσης στην Κόρινθο και τη Ρόδο. Στην πλατεία Ομονοίας και το κέντρο της Αθήνας διάφοροι παρευρισκόμενοι, ανάμεσα στους οποίους και πολλοί αλλοδαποί, προέβησαν σε πλιάτσικο των κατεστραμμένων καταστημάτων με αποτέλεσμα να υπάρξουν 108 συλλήψεις (εκ των οποίων 58 αλλοδαποί) από την Αστυνομία. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

παρέμεινε στο φρουρούμενο προεδρικό μέγαρο για λόγους ασφαλείας μετά τα αλλεπάλληλα χτυπήματα της ιδιωτικής του κατοικίας στην Αθήνα. Την επόμενη ημέρα διοργανώθηκε πανεκπαιδευτικό συλλαλητήριο από φοιτητικούς συλλόγους, μαθητές, την ΟΛΜΕ και τη ΔΟΕ. Την πορεία ακολούθησε πετροπόλεμος με τα ΜΑΤ μπροστά στο κτήριο της Βουλής και επίθεση των δυνάμεων καταστολής στον γενικό όγκο της πορείας. Η Τρίτη 9 Δεκεμβρίου ήταν ημέρα της κηδείας του Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου, η οποία πραγματοποιήθηκε στο κοιμητήριο Παλαιού Φαλήρου, όπου παρευρέθηκαν χιλιάδες κόσμου. Μετά την κηδεία σημειώθηκαν επεισόδια πετροπόλεμου στη γενικότερη περιοχή, κατά τα οποία τα ΜΑΤ έκαναν χρήση δακρυγόνων. Αστυνομικοί της Ομάδας Ζ πυροβόλησαν πολλές φορές στον αέρα. Οι συγκρούσεις και τα επεισόδια συνεχίστηκαν το ίδιο βράδυ σε πολλές πόλεις, εκτός της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, στην Πάτρα, τη Λάρισα, την Κοζάνη, τη Μυτιλήνη καθώς και την Κρήτη. Το αστυνομικό τμήμα Ζεφυρίου, στην δυτική Αθήνα, δέχθηκε επίθεση από Ρομά. Στην Πάτρα πραγματοποιήθηκε πορεία με παραπάνω από 7.000 άτομα, με την συμμετοχή φοιτητικών συλλόγων, της ΔΟΕ και της ΕΛΜΕ στο κέντρο της πόλης. Έσπασαν τις τζαμαρίες όλων των τραπεζών της διαδρομής - εκ των οποίων η μία πυρπολήθηκε -, τα ΑΤΜ, ενός ΚΕΠ και καταστήματος WIND (απ' όπου είχαν προηγηθεί απολύσεις) και η πορεία κατέληξε σε πολύωρη περικύκλωση του αστυνομικού μεγάρου. Πραγματοποιήθηκαν 26 προσαγωγές και 9 συλλήψεις. Ανάλογα περιστατικά σημειώθηκαν και στη Λάρισα. Η Βρετανική εφημερίδα *Guardian* αναπαράγοντας τα σχόλια της Καθημερινής χαρακτήρισε τις ταραχές ως «τις χειρότερες στην Ελλάδα από το 1974, οπότε και αποκαταστάθηκε η δημοκρατία». Τα περισσότερα διεθνή μέσα ενημέρωσης αφιέρωσαν εκτενή ρεπορτάζ στο γεγονός που πυροδότησε τα περιστατικά της βίας. Το δε BBC χαρακτηρίζει τα γεγονότα ως εξέγερση. Σε προσαγωγές και συλλήψεις ανηλίκων προέβησαν οι αστυνομικοί, προκαλώντας παρεμβάσεις κατοίκων, γονέων, καθηγητών και συλλόγων γονέων και κηδεμόνων για να αποφευχθεί ο σχηματισμός δικογραφίας εις βάρος των παιδιών και των νεαρών. Συνολικά την περίοδο 6 Δεκεμβρίου - 14 Ιανουαρίου έγιναν πάνω από 250 συλλήψεις πανελλαδικά που κατέληξαν σε 67 προφυλακίσεις. Στη Λάρισα 19 άτομα, ανάμεσα στα οποία πολλά ανήλικα παιδιά, ήρθαν αντιμέτωπα με βαρύτερες κατηγορίες, με εφαρμογή του αντιτρομοκρατικού νόμου. Σύμφωνα με απολογισμό του ΕΒΕΑ, στην Αθήνα ζημιές

υπέστησαν 435 επιχειρήσεις (37 με ολοσχερή καταστροφή), συνολικού κόστους 50.000.000 ευρώ. Ο Εμπορικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης αναφέρθηκε σε 88 επιχειρήσεις που υπέστησαν καταστροφές στην πόλη, από τις οποίες 10 καταστράφηκαν ολοσχερώς. Τα στοιχεία του απολογισμού παραδόθηκαν στο αρμόδιο υπουργείο για να ξεκινήσει η παροχή αποζημιώσεων σύμφωνα με τις σχετικές εξαγγελίες της κυβέρνησης. Στη συνέχεια απεικονίζεται το κέντρο της Αθήνας με τις περιοχές που έγιναν διαμαρτυρίες και σημειώθηκαν ζημιές:

- ✱ Σημείο όπου σκοτώθηκε ο μαθητής
- ✳ Κύρια σημεία διαμαρτυριών / ταραχών
- Κύρια καταστροφή σε περιοχές

Επεισόδια Φεβρουαρίου 2012

Την Κυριακή 12/02/2012, ημέρα ψήφησης των μέτρων του μνημονίου από την βουλή, διοργανώθηκε συλλαλητήριο στην πλατεία Συντάγματος, το οποίο είχε πολύ μεγάλη συμμετοχή. Η προσέλευση του κόσμου όμως ανακόπηκε με την έναρξη επεισοδίων που οδήγησαν σε επέμβαση της Αστυνομίας. Περίπου στις 18:00 οι αστυνομικές δυνάμεις πραγματοποίησαν επιχείρηση με σκοπό να αδειάσουν την πλατεία Συντάγματος. Οι Μίκης Θεοδωράκης και Μανώλης Γλέζος που είχαν δώσει το παρόν στην διαδήλωση φυγαδεύτηκαν από τον αποπνικτικό από τα δακρυγόνα χώρο της πλατείας, και μεταφέρθηκαν προληπτικά στο ιατρείο της βουλής. Τις επόμενες ώρες τα επεισόδια εξαπλώθηκαν στους δρόμους γύρω από την πλατεία Συντάγματος και εκτός από τις συγκρούσεις αστυνομικών με κουκουλοφόρους υπήρξαν πυρπολήσεις κτιρίων. Ο κύριος όγκος των διαδηλωτών συνέχισε να παραμένει στη λεωφόρο Αμαλίας μέχρι τις 19:30, άλλα στη συνέχεια ο κόσμος άρχισε να διαλύεται από την αποπνικτική ατμόσφαιρα που είχε δημιουργηθεί στην περιοχή. Οι καταστροφές σε κτίρια συνεχίστηκαν και μέχρι τα μεσάνυχτα επεκτάθηκαν σε μεγάλο τμήμα της Αθήνας που εκτεινόταν από την περιοχή της πλατείας Συντάγματος, μέχρι την οδό Ακαδημίας και την Χαριλάου Τρικούπη. Από τα εκτεταμένα επεισόδια καταστράφηκαν υποκαταστήματα τραπεζών, εμπορικά καταστήματα και διατηρητέα κτίρια, ανάμεσα τους οι κινηματογράφοι Αττικό και Απόλλων που βρίσκονταν στην οδό Σταδίου. Στον πρώτο απολογισμό που έκανε ο Δήμος Αθηναίων, μίλησε για καταστροφές και ζημιές σε 93 κτίρια στο κέντρο της Αθήνας. Τραυματίστηκαν και μεταφέρθηκαν σε νοσοκομείο 76 πολίτες και συνελήφθησαν 79. Εκτός από την Αθήνα, σοβαρά επεισόδια σημειώθηκαν και σε άλλες πόλεις όπως στη Θεσσαλονίκη, στο Ηράκλειο, στην Κέρκυρα, στο Αγρίνιο κ.ά. Οι περισσότερες καταστροφές αφορούσαν πολιτικά γραφεία των τοπικών βουλευτών.

Επεισόδια Μαΐου 2010

Στις 5 Μαΐου 2010 κηρύχθηκε πανελλαδική απεργία κατά των νέων μέτρων λιτότητας και την εμπλοκή της Ελλάδας στο ΔΝΤ, στην οποία συμμετείχαν όλες οι μεγάλες συνδικαλιστικές οργανώσεις της χώρας και είχε πολύ μεγάλη συμμετοχή. Παράλληλα διοργανώθηκαν πορείες σε όλες τις μεγάλες πόλεις. Η πορεία της Αθήνας ήταν μία από τις μεγαλύτερες που έχει καταγραφεί στην Ελλάδα στην πρόσφατη ιστορία της, με τον αριθμό των διαδηλωτών να εκτιμάται μεταξύ 120.000 και 150.000. Μεγάλη διαδήλωση έγινε στην Θεσσαλονίκη, όπου σημειώθηκε ένταση μεταξύ διαδηλωτών και Αστυνομίας, ενώ ογκώδεις διαδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν και σε άλλες πόλεις της περιφέρειας, με χιλιάδες κόσμο να διαδηλώνει, ενώ διάφορα επεισόδια διαδραματίστηκαν με αντιεξουσιαστές. Η πορεία της Αθήνας σημαδεύτηκε από το θάνατο τριών εργαζομένων, 35, 32 και 36 ετών. Οι τρεις αυτοί εργαζόμενοι βρήκαν τραγικό θάνατο, όταν τρία άτομα έσπασαν το τζάμι της εισόδου, πέταξαν μέσα μία μολότωφ και αμέσως μετά ένα μπουκάλι με βενζίνη μέσα στο κτίριο της Marfin Bank στην οδό Σταδίου, όπου εργάζονταν, με αποτέλεσμα να ξεσπάσει πυρκαγιά. Όπως διαπιστώθηκε, και οι τρεις δεν κατάφεραν να βγουν έξω εγκαίρως και πέθαναν από ασφυξία που προκλήθηκε από τις αναθυμιάσεις και τον πυκνό καπνό που είχε τυλίξει όλο το κτίριο. Το γεγονός έγινε πρώτο θέμα στα ξένα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το πόρισμα που συνέταξε ο τεχνικός επιθεωρητής του Υπουργείου Εργασίας καταλογίζει στην τράπεζα παραλείψεις στα μέτρα πυρασφάλειας και στην εκπαίδευση του προσωπικού. Αναφέρεται πως η έξοδος κινδύνου ήταν κλειδωμένη και πως για να ανοίξει ήταν απαραίτητη η χρήση τηλεχειριστήριου, το οποίο βρισκόταν σε άλλο χώρο. Μία εργαζόμενη κατέθεσε πως είχε γίνει μία φορά επίδειξη χρήσης των πυροσβεστήρων, και μία άλλη πως είχαν διανεμηθεί στο προσωπικό ενημερωτικά φυλλάδια για θέματα πυροπροστασίας. Όλοι οι εργαζόμενοι κατέθεσαν πως δεν είχε γίνει ποτέ άσκηση εκκένωσης του κτιρίου. Επίσης το υποκατάστημα δεν διέθετε το απαιτούμενο από το νόμο πιστοποιητικό πυρασφάλειας. Με αφορμή τις κινητοποιήσεις της 5ης Μαΐου, διάφορες χώρες (ΠΓΔΜ, Βουλγαρία, Αγγλία, Ρουμανία, Γαλλία) εξέδωσαν ταξιδιωτικές οδηγίες προειδοποιώντας τους πολίτες που θέλουν να ταξιδέψουν ή βρίσκονται ήδη στην Ελλάδα.

3. ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΖΗΜΙΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΤΑΡΑΧΩΝ

3.1. Φύση και Έκταση Ζημιών

Οι ζημιές που προκαλούνται κατά τη διάρκεια πολιτικών ταραχών αφορούν:

- Εξωτερικές φθορές – βανδαλισμοί σε κτίρια (Θραύση μεταλλικών - μαρμάρινων επενδύσεων, κρυστάλλων, επιγραφών, κάψιμο ATM – τεντών, αναγραφή συνθημάτων κ.λπ.)
- Πυρκαγιές
- Ζημιές από καπνό
- Διαρρήξεις – κλοπές
- Σωματικές βλάβες ή/και θάνατος προσωπικού

3.2. Χρήσεις στις οποίες υφίσταται επικινδυνότητα για ζημιές κατά τη διάρκεια

Πολιτικών Ταραχών

Κατά τη διάρκεια πολιτικών ταραχών η επικινδυνότητα για πρόκληση ζημιών εντοπίζεται στις εξής χρήσεις – περιουσίες:

- Δημόσια κτίρια (Υπουργεία, Πανεπιστημιακά ιδρύματα, ΔΕΚΟ, Αστυνομικά τμήματα κ.λπ.)
- Πολιτικά γραφεία
- Πρεσβείες
- Τραπεζικά ιδρύματα – καταστήματα τραπεζών
- Πολυεθνικές εταιρίες και υποκαταστήματά τους
- Καταστήματα εμπορίας ελκυστικών ειδών (ηλεκτρονικά είδη, κοσμήματα κ.ά.)
- Άλλοι γραφειακοί χώροι – διδακτήρια
- Χώροι συνάθροισης κοινού (κινηματογράφοι, θέατρα κ.λπ.)
- Εμπορικά κέντρα, εμπορικά καταστήματα και super market
- Περίπτερα
- Ξενοδοχεία, καφετέριες και εστιατόρια
- Αυτοκίνητα και μηχανές
- Κτίρια πολιτιστικού ενδιαφέροντος (μουσεία, βιβλιοθήκες κ.λπ.)

4. ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ – ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Οι μέθοδοι προστασίας αφορούν τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την πρόληψη και αντιμετώπιση του είδους των ζημιών που περιγράφηκαν στην παρ.

3.1. Κατά βάση εντοπίζονται:

- 1) στην φυσική προστασία,
- 2) στην ηλεκτρονική προστασία,
- 3) στην πυρόσβεση και
- 4) στα οργανωτικά μέτρα και σχέδια – πλάνα αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων.

Συγκεκριμένες προδιαγραφές ανά κατηγορία και χρήση κτιρίου δεν έχουν νομοθετηθεί και αυτό αποτελεί αντικείμενο μελέτης της προστασίας για κάθε περίπτωση. Οι μελέτες αυτές γίνονται από ειδικευμένες εταιρίες – μηχανικούς ή/και τις υπηρεσίες ασφαλείας εφόσον υπάρχουν.

Εξαίρεση αποτελούν οι τράπεζες (καταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων), των οποίων οι όροι ασφαλείας έχουν καθοριστεί με το ΦΕΚ 536 – 23/03/2009 (βλ. συν.) με σκοπό την πρόληψη εγκληματικών πράξεων κατά της περιουσίας, του προσωπικού και των πελατών. Ειδικότερα τα μέτρα αυτά είναι:

α. Η εγκατάσταση και λειτουργία συστήματος συναγερμού (σιωπηλού) σε σύνδεση με την Άμεση Δράση και ιδιωτικές εταιρίες παροχής υπηρεσιών ασφαλείας.

β. Η χρήση χρηματοκιβωτίων εφοδιασμένων με σύστημα χρονοκαθυστέρησης.

γ. Η εγκατάσταση και λειτουργία σύγχρονου ψηφιακού συστήματος συνεχούς καταγραφής σκηνών.

δ. Η εγκατάσταση και λειτουργία, σε κατάλληλη θέση, σύγχρονου ψηφιακού συστήματος συνεχούς καταγραφής σκηνών καθ' όλο το 24ωρο του χώρου ή των χώρων των ΑΤΜ.

ε. Η εγκατάσταση θυρών ασφαλείας εισόδου – εξόδου, διπλών ή περιστρεφόμενων τύπου “βαρέλι”, με άθραυστους υαλοπίνακες και μηχανισμό

ελεγχόμενης πρόσβασης, όπως κομβίο ενεργοποίησης ή κάρτα πρόσβασης. Οι θύρες ασφαλείας ενισχύονται με σύγχρονο σύστημα ανίχνευσης μετάλλων.

στ. Η τοποθέτηση, σε δεσμίδες χρημάτων στα ταμεία, μηχανισμών καταστροφής ή εντοπισμού τους ή ενεργοποίησης του σιωπηλού συστήματος συναγερμού με την αφαίρεση των δεσμίδων.

ζ. Η πάκτωση των ΑΤΜ επί του εδάφους, η εξασφάλιση επαρκούς φωτισμού τους, η τοποθέτηση συναγερμού, καθώς και η τοποθέτηση συστήματος εντοπισμού.

η. Η δημιουργία φυσικών εμποδίων προ των καταστημάτων, ιδίως με την αύξηση του ύψους του ρείθρου του πεζοδρομίου, την τοποθέτηση μεταλλικών εμποδίων σε σχήμα “Π” και την τοποθέτηση κιγκλιδωμάτων στο πεζοδρόμιο.

θ. Η κατάρτιση σχεδίου ασφαλείας από τα πιστωτικά ιδρύματα, το οποίο διαβιβάζεται στη Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας του Αρχηγείου της ΕΛΑΣ για ενημέρωση και επικαιροποιείται ανά Ζετία.

Τέλος σημειώνεται ότι σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ανάλογα με την εγκληματικότητα, εξωτερικά των καταστημάτων, εγκαθίστανται ρολά από ειδικό συμπαγές υλικό ή άθραυστοι υαλοπίνακες (προθήκες). Προαιρετικά μπορεί να τοποθετούνται αλεξίσφαιροι υαλοπίνακες για την προστασία των χώρων των ταμείων καθώς και μηχανισμοί χρωματισμού (χρωμοπαγίδες) των χρημάτων των ΑΤΜ.

5. ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

5.1. Φυσική Προστασία

- Επαρκής εξωτερικός φωτισμός
- Μπάρες ή κολωνάκια πεζοδρομίου
- Ηλεκτροκίνητα ρολά ασφαλείας κλειστού και βαρέως τύπου
- Αλεξίσφαιρα κρύσταλλα προθηκών
- Πόρτες ασφαλείας και ειδικές πόρτες τραπεζών
- Συστήματα ασφαλείας δαπέδου
- Εξωτερικές μόνιμες σιδεριές
- Χρηματοκιβώτιο ανάλογων προδιαγραφών
- Μόνιμη φύλαξη
- Εσωτερικοί πυροδιαχωρισμοί
- Έξοδοι κινδύνου

5.2. Ηλεκτρονική Προστασία

- Σύστημα παρακολούθησης 24ώρου βάσης με εξωτερικές κάμερες σε δυσπρόσιτα σημεία και εσωτερικές κάμερες. Το σύστημα να διαθέτει καταγραφικό σκληρού δίσκου σε κρυφό και προστατευμένο σημείο.
- Πλήρες σύστημα συναγερμού κλοπής σε σύνδεση με ιδιωτικό σταθμό λήψης σημάτων. Το σύστημα να διαθέτει και κρυφά κομβία ειδοποίησης (λειτουργία silent mode).
- Πλήρες σύστημα αυτόματης πυρανίχνευσης, επίσης σε σύνδεση με ιδιωτικό σταθμό λήψης σημάτων. Το σύστημα να συμπληρώνεται από κομβία ειδοποίησης.

5.3. Πυρόσβεση

- Μόνιμο υδροδοτικό δίκτυο με πυροσβεστικές φωλιές
- Sprinklers
- Φορητοί πυροσβεστήρες ξηράς κόνεως και CO₂
- Συστήματα κατακλυσμού

5.4. Οργανωτικά Μέτρα

- Πιστοποιητικό Πυρασφαλείας
- Εκπαίδευση προσωπικού στην πυροπροστασία
- Εκπόνηση και γνώση από το προσωπικό του σχεδίου ασφαλείας
- Διενέργεια τακτικών επιθεωρήσεων και ασκήσεων
- Ύπαρξη πλάνου εκκένωσης
- Ύπαρξη μέσων ατομικής προστασίας και μέσων Α΄ Βοήθειας
- Σύσταση ομάδων πυρασφαλείας
- Σύσταση εκπαιδευμένης ομάδας ασφαλείας με υπεύθυνο για την εκτίμηση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης

Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί η σημασία της συνδρομής των αρμοδίων αρχών, δηλαδή Αστυνομίας και Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και η δυνατότητα αποτελεσματικής επέμβασής τους σε εκτεταμένα επεισόδια. Η ιδιωτική ασφάλιση και οι κρατικές αποζημιώσεις αποτελούν επίσης σημαντικό πυλώνα, όμως στον τομέα αποκατάστασης των ζημιών.

**Για την ΜΕΝΤΩΡ Πραγματογνώμονες –
Εκτιμητές – Μηχανικοί Α.Ε.**

Συνημμένο:

ΦΕΚ 536 – 23/03/2009